

Gaseteta d'Ollet

Any I

15 de Març de 1930

Núm. III

Principis vitals

TRES principis vitals impulsaren el desvetllament del fet català: la Cultura, la Democràcia i l'Honestedat.

Simultàniament, amb l'essència del programa de Catalunya, nasqueren institucions culturals d'alta volada; la Democràcia es manifestà purificant i educant la sensibilitat del cos electoral; els vicis arcaics que la política professional espanyola ens havia contaminat foren substituïts per la força dinàmica de la dignitat d'un Ideal.

El canvi trascendental que l'actitud renovadora comportava enfront d'una munió d'interessos creats, de prejudicis absurds i de teories velles i escarrancides, promogué clamoreigs barroers mancats d'argument i sense altre objecte que el d'apuntalar l'estòmac.

La qualitat i les fonamentals raons ètniques, polítiques i econòmiques del moviment, ja ben mesurades i excloses de tota polèmica apassionada, exasperaren els que n'endevinaven els perills i en mig d'una desorientació i manca de tacte, preteniren fer la prova de destruir-lo per la força.

Doctrina consubstancial aferrada amb els germens de la vida mateixa, les vexacions i la reculada en els més elementals drets conquerits per la civilització que usà l'enemic amb contraproductent despotisme fins al martirologi, tingueren la virtut de despertar encara més els sentiments de dignitat, multiplicant-los i afinant-los per qualsevol èscamesa ulterior.

Avui, el fet català ha esdevingut més que mai el problema cabdal que reclama solució immediata.

Malfieu-vos-en

Dels que en aquesta hora, de reorganització de partits i de creació de nous nuclis polítics, no han pres encara posicions, no s'han enrolat, no es disposen a actuar, malfieu-vos-en.

Dels que en aquesta hora de responsabilitats i de justícia us inciten a no voler aclarir res amb l'excusa de no interrompre una pau absurda, que vol dir deixar fer i no amoïnar-s'hi, malfieu-vos-en.

Dels que us diuen que no són res, que no són de cap partit, que no han estat mai polítics, que la política és un niu de mals de cap, malfieu-vos-en.

Els que la veritat els neguiteja i l'esclarament els amoïna, i les vindicacions i les reparacions els exasperen, malfieu-vos-en.

Aquests són els acomodaticis, els senyors Esteves, els panxa-contents, polítics de taula de cafè i criticaires de barberia. Aquests són gent de brometa i gent que estan sempre a punt per penjar una injúria, i per tergiversar un fet, per fer un àpat i una ballaruga.

D'aquesta gent, doncs, lector, convé que no te'n fets. Ells no són polítics però votaran sempre contra el teu ideal. Ells no volen responsabilitats, però acceptarien qualsevol càrrec públic. Ells no volen ésser de cap partit per acceptar coses de tots i no donar res a ningú.

Aquesta gent us volta i us parla. Malfieu-vos-en. Aquesta gent fan l'orni i el desentès i el tantsemen dona i el desmenjat però no els tindreu mai al costat vostre sinó sempre enfront.

Per la justícia

Com moltíssims ajuntaments de Catalunya—suposem que no en quedarà cap sense fer-ho—, el de la nostra ciutat ha sol·licitat una amnistia ampla, interpretant els desitjos de justícia que vol veure acomplerts.

A la veu del poble calia que s'hi unís la de les seves corporacions representatives, i és un gust poder constatar-ho, després del divorci en que havien estat tan de temps.

L'enhorabona als regidors olotins i particularment al senyor Joan Capdevila que tingué l'encert de presentar la proposició,

Cara i creu

Masaryk acaba d'atreure les mirades d'arreu del món. La seva actitud és clara, diàfana. Amb energia incansable treballava per a la lliberació d'un poble freturós de regir els destins seus. Els esdeveniments internacionals facilitaren el seu voler. Proclamada la república txecoslovaca, fou desseguida l'escollit per a comanar-la. L'afecte i el respecte dels seus súbdits el volten a tothora, i s'han palesat brillantment amb motiu del seu octogèssim aniversari.

Contrasta aquesta figura amb la de qui veu enderrocat el tinglado repugnant que imprudentment qualificava d'indestructible. Justa paga de la seva tirania és l'escarni del seu nom, el menyspreu dels que el segueixen i la ufana de les doctrines que en voler esclafir sota els seus peus tingueren la força de capgirar-lo.

Lamentable incomprensió

El sentiment de noblesa i de caritat no és pas una cosa que se'n trobi a les botigues: fa com la bellesa i el talent que no es compra ni es ven. Sentir compassió, esperit de justícia i comprensió és posseir virtuts, cosa que, mal els pesi, no és pas per tots els temperaments. Sovint veiem casos d'indiferència davant els sofriments i les privacions dels altres, quan no són de complacència! Sembla, però, que de Nerons avui ja no

n'hauria de quedar ni un sol. S'ha eixamplat tant el concepte de germanor entre l'Humanitat que Jesucrist predicava...

Però... ara mateix amb motiu de la general demanda de llibertat que tothom desitja per als presos, basada no sols en les raons de Justícia sinó en els sentiments de caritat cristiana, encara que s'hagi manifestat el desig de totes les classes socials sense exceptuar-ne partits ni idees, hem hagut de constatar alguna poquíssima, insignificant fallida, víctima sens dubte, d'una falta del coneixement clar del que es demana, obstruït per uns ribets d'anticatalanitat.

Volem una Amnistia més ampla

Demanem, al Govern del General Berenguer, l'ampliació de l'amnistia. Volem que dintre l'amnistia, donada fa poc, hi siguin inclosos els catalans. Demanem igualtat de tracte. Volem que si han recobrat la llibertat els Sánchez Guerra, Unamuno i Ortega Gasset, la recobrin també els Macià, Massó i Llorens i Ventura Gassol.

El Govern actual digué que l'amnistia era el primer acte per arribar a una pacificació total dels esperits; doncs bé, pensi el General Berenguer, que ací a Catalunya, aquesta pacificació no serà mai possible, mentres no tornin tots els exiliats i no hagi estat revisada la causa de Garraf.

Deia l'altre dia Pere Corominas a «La Publicitat», que l'actuació de la Dictadura era una guerra contra la llibertat i una guerra contra Catalunya. Ara s'ha acabat la guerra, segons diu el Govern; doncs si s'ha acabat la guerra que ens tornin els presoners.

Això és, doncs, el que demanem tots els catalans, i en demanar-ho, no demanem pietat, ni demanem clemència, demanem justícia; ja que l'amnistia, per ésser enterament justa, no hauria de deixar enfora ni un sol dels homes que lluitaren enfront del poder tirànic de la passada Dictadura.

Demanem, doncs, una amnistia més ampla. Demanem l'amnistia per als catalans. Que tots els homes de bona voluntat d'aquesta terra, qualsevol que sigui la seva manera de pensar, demanin aquesta ampliació de l'amnistia. Que

totes les dones catalanes, sense mancar-n'hi cap, signin aquesta demanda. I que per tot Catalunya ressoni aquest clam unànim! Que ens tornin els nostres presoners!

Resposta

La Tradició Catalana ens saluda amb motiu de la nostra aparició i corresponent a la nostra salutació, la qual cosa li agraïm com es mereix. Aprofita l'avinentesa per respondre les nostres *infundades al·lusions*; diu que no creu que sigui ara la millor hora per establir i enfondir diferències entre *la gent d'ordre d'Olot, amb les dimes i directes*; que podem defensar els nostres ideals sense por de campanyes de la seva banda, perquè els moments actuals són

temps, i la d'ara i tot fins al número penúltim, i veurà si pequem de inconsiderats. Ara ens sorprèn amb aquest canvi ridícul d'actitud, del qual ens alegrem pel que pugui representar de suavització de relacions entre enemics polítics, però que no admetem en el que pertoca a suspensió d'hostilitats ideològiques que no han d'ésser motiu de molèstia entre persones d'equanimitat; i menys podem admetre la raó que dóna per aquesta suspensió, l'activitat republicana actual que troba que ha de fer por a la gent d'ordre; nosaltres, homes d'ordre vertader, que és el basat en la justícia i en la llibertat i que s'oposa radicalment a l'ordre material basat en la força bruta i encobridora dels desordres més repugnants, no sols no temem aquest moviment republicà, sinó que hi

De «La Tradició Catalana» (?) n.º 317 - 29 de Setembre 1923:

«La llarga permanència del nou quefe del govern en la nostra regió no sols li ha inculcat un apreci a tot lo nostre, sinó que al ensemps li ha fet conèixer a fons tot quant a Catalunya interessa per el seu degut desenrotllament. Per això un dels primers assumptes que han atret la seva atenció ha estat el nostre: el problema regionalista »

!!!Quina barra!!!

delicats pel fet d'haver donat *alarmant fe de vida* a Madrid i a d'altres bandes *elements tan contraris nostres com de la GASETA*.

No creiem que les nostres al·lusions pequin d'infundades, quan sempre ens hem limitat a recollir atacs del confrare, si no adreçats a nosaltres, encaminats a combatre les nostres idees o la conducta política d'amics nostres, la qual cosa ja ve precedida de sis anys de lluita aferrissada de la seva banda en aquest sentit sense consideració de cap mena, malgrat l'estat excepcional que l'hauria d'haver induïda a la moderació. Pot dir que el nostre to ha estat de duresa, però repassí la seva actuació de tot aquest

estem fonamentalment d'acord; de manera que en aquest punt, com en tants d'altres, som ben lluny de *La Tradició* i, per tant, afavorint els seus desigms combatriem els nostres.

ELECCIONS

Després de la pacificació dels esperits i retornats a la normalitat constitucional, es digué per qui podia, que el cos electoral seria cridat a manifestar-se amb tota sinceritat a la major brevetat possible.

Seguidament hom manifestà que calia confectionar de nou les llistes del cens i que això per éstar bé calia fer-ho amb Municipis i Diputacions noves, ja que les que hi havia fetes pels

pupins no podien ésser admeses, puix estaven fetes, les llistes, a la seva conveniència.

Nosaltres no volem escatir el grau de sinceritat que hi pugui haver en totes les manifestacions fetes fins al present sobre aquest particular. Creiem que hi és tota. Però ja que tenim les noves Corporacions constituïdes i que tenen per fi primordial investigar l'actuació dels pupins, mentres això fan, bo seria que s'ordenés la rectificació de les llistes electorals, i millor encara, confeccionar-les de nou. Però, per a fer això, quasi tant de temps caldrà invertir-hi per una cosa com per l'altra i, dissortadament, per a fer-ho bé, cal que aquest temps sigui llarg, i tant, que estem plenament convençuts que fins a fi d'any no estaria la cosa llesta.

Per aquest camí, doncs, aquella premura amb que semblava volien convocar-se eleccions, pren caire d'allargar-se indefinidament, i a fe que els ciutadans tenen desig de manifestar-se, oi més després de set anys que no han pogut fer-ho.

Si no poden admetre's per defectuoses les llistes fetes pels que serviren la dictadura, i per altra part, esperar la confecció de les noves, la convocatòria del cos electoral es retardarà per llarg temps; què cal fer? Com arranjar-ho?

Ho creiem molt senzill i factible. A l'Argentina hi ha una *tarja d'identitat electoral* amb la presentació de la qual, tot ciutadà pot emetre el seu vot. Ací no cal pas que fem una emissió de targes electorals, perquè també seria motiu de perdre temps; tot ciutadà té obligació de tenir *cèdula*, doncs amb la presentació de la *cèdula* que pugui emetre's el vot. I no amb les *cèdules* que caldrà adquirir pel Juliol o l'Agost, sinó amb les adquirides últimament; contràriament tot seria demorar la voluntat ciutadana. El que no tingui *cèdula* que l'adquireixi o bé que no voti. Hem d'ésser ciutadans pels *drets* i pels *deures*.

Creiem que una cosa més senzilla, fàcil i pràctica, no pot donar-se. I això encara serviria perquè les llistes que es formessin a cada un dels col·legis electorals a la presentació de la *cèdula* podrien servir de fonament per a les llistes electorals definitives.

No tenim pas la pretensió que siguem escoltats ni que el nostre sistema sigui patentat, però si el Govern creu que la cosa encara no és prou normalitzada, que adopti aquest procediment—que li cedim de bon grat—i el posi en

assaig en unes eleccions municipals i després provincials, en les que el poble elegís lliurement els regidors necessaris per a substituir els majors contribuents que antidemocràticament són a les Corporacions.

Però això caldria fer-ho rapidament. Eleccions municipals per l'Abril; provincials pel Maig. I després les legislatives. Tot a base de la llei electoral antiga, perquè de les disposicions de la dictadura, ni el record; massa ens dol encara.

Tot el que no sigui així, serà fer perdre la confiança.

Amoretetes

Dels atributs que en la dona fan el seu rostre més bell cap d'ells no pot igualar-se ni solament comparar-se al d'un bon cap de cabell.

Tan si porta el monyo alt com si va amb cabell partit és una gràcia en la dona que fortament impressiona a l'aspirant a marit.

Sigui blanca, sigui bruna, sigui parda o sigui rossa, és per mi la cabellera la cosa més encisera que pot lluir una mossa.

Te'l cabell poder tan gran que si és llarg i ben cuidat dissimula molts defectes en certs rostres imperfectes que la Natura ha creat.

Perxó fa pena avui dia veure que moltes donzelles de rellevant boniquesa destrueixen sa beltesa esquilant-se com ovelles.

Jo sóc tan enamorat d'un cap de cabell rumbós que si un dia una noia m'oferís aquesta joia ia'm pot comptar per espós.

PERPET GRAU

Revista de Premsa

Copiem de «La Rambla»:

«León de Las Casas, el jove i notabilíssim advocat madrileny, defensor de Jaume Julià Pedrol, davant el Consell Suprem de Guerra i Marina, ha volgut sumar-se a la campanya de LA RAMBLA pro-revisió del procés dit de Garraf, amb el següent article—fortament interessant—, que ens plau de traduir:

«En «El Sol» acabo de llegir que un setmanari barceloní—LA RAMBLA—publica les opinions d'insignes juristes catalans, favorables a la revisió de l'anomenada «causa del complot de Garraf». Vull afegir-hi la meua modestíssima, no solament a títol d'advocat, davant el Consell Suprem de Guerra i Marina, de Jaume Julià Pedrol, ans encara de testimoni presencial de la vista pública del Consell, celebrada a Barcelona. Perquè abans d'estudiar, com a defensor, la sumària, ja vaig haver d'advertir, com a espectador, que les ilegalitats comeses en la instrucció eren tantes i de tal magnitud, que no podien ésser admeses les dades facilitades als jutges com a base per a formar en consciència un criteri que permetés condemnar els encartats.

Aquest fou el fonament cardinal del meu escrit al Consell Suprem de Guerra i Marina. Per això demanava, en primer terme, la nul·litat del procediment. a l'empar del disposat en l'article 603 del Codi de Justícia Militar. Les causes de nul·litat eren notòries, i de qualitat perquè qualsevol d'elles viciés radicalment tot l'actuat. La jurisdicció de guerra era incompetent, en primer terme; fou sostret al coneixement de defensors i jutges un procediment connex al procés de Garraf—el número 1190 de 1925; jutjat militar de Barcelona—, foren infringits obertament, entre altres, els articles 404, 486, 487, 489, 511, 516, 478, 421, 456, 435, 405, 400, 395, 373, etcètera del Codi de Justícia Militar....

¿I caldrà tan sols esmentar els preceptes vulnerats de la Llei d'Enjudiciament criminal?

Aleshores vam dir-ho molt clarament: a aquelles diligències que es presentaven com a *prova* de càrrec, no podíem —per ésser *ilegals*— ni donar-los audiència contra els acusats.

Les lleis de procediment són lleis de garantia per als inculpats; lleis essencialment d'ordre públic, que foren abrogades per un govern que es deia principal mantenidor d'ordre pels carrers... ¡quan imposava que fossin conculcades en les sales de justícia!

El meu company barceloní, Moles, defensor de Julià davant el Consell de guerra, raonà en forma definitiva la impossibilitat del suposat *complot*; la impossibilitat científica que pogués fer explosió la bomba, artefacte que havia conviscut amb les taules de les oficines policíaques i que fou fotografiat a plaer sense les precaucions guardades per altres *bombes de veritat*.

La passió o l'error són els motius de la sumària, quan

no el deliberat propòsit de portar els jutges a una condemna que agents simuladors, de delinqüència *prevista*, preparen cautelosament i hàbilment. Però no amb prou èxit que no deixin rastre... ¡Heu-vos ací, processat i en rebel·lió, un dels confidents policíaacs i, a la vegada, autors del *complot*!»

Retallem de «Gasetta de Vic»

«Aquesta nit, com a primera disposició del nou alcalde, els *serenos* han tornat a cantar en català. La veritat és que ja ho enyoràvem; no en va havíem dejunat sis anys. L'*alabat sia Déu* tornarà a ressonar pels carrers i places de la nostra ciutats, Alabem-lo i regraciem-lo perquè la normalitat es va restablir.»

¿Quan podrem dir-ho d'Olot? El Sr. Alcalde té la paraula.

De «El Dia» de Terrassa:

«EL PARAMENT de taula adquirit per la Diputació de Barcelona no fa gaire, és verament principesc.

La cuina instal·lada costà 15.116 pessetes.

La cristalleria composta de 640 peces, 24.950 pessetes.

Les estovalles, 2.750 pessetes.

Els coberts, 89.023'90 francs.

Els plats, tasses i miralls, 36.779 francs.

Un centre de taula, 21.093'60 francs.

De Jaume Bofill a «La Publicitat»:

Es cert que, abans de l'adveniment de la Dictadura i ella durant, es produïren a Catalunya estridències. En el tracte secular d'excepció que se'ns donava, qualsevol nucli d'homes lliures d'Espanya hauria arribat més enllà que els més arborats d'ací en la vehemència de la protesta. Però és no menys cert que, conscient de les responsabilitats històriques que pesen actualment sobre d'ella, Catalunya és, de força temps ençà i ara mateix, la més morigerada en el seu esclat, de les opinions que es manifesten contra el passat i contra el present estat d'opressió de les llibertats individuals i col·lectives. Si la major estridència d'abans fou més durament comprimida, la major moderació d'ara és també desatesa més durament.

De «La Publicitat»:

«Dimarts a la tarda va pendre possessió de l'Alcaldia de Tarrassa l'alcalde de R. O., senyor Alvar Vinyals i Aguilera. Hi havia una gran multitud a presenciar la sessió. Al final de la sessió va escoltar una xiulada imponent, i per a evitar la repetida es va escórrer per una porta falsa.

Ahir a la tarda va continuar la sessió. Mentrestant a les set a la plaça Major es va organitzar una manifestació que va pujar carrer de la Fontvella amunt i per Sant Pere es presentà davant de l'Ajuntament. Hi havia un miler de persones pel cap baix, obrers, dependents, estudiants, tots els estaments. Al davant de la manifestació hom enarborava uns rètols que deien: «Volem l'amnistia i un alcalde popular», «A fora els alcaldes de R. O.», «Llibertat, llibertat i llibertat».

Una comissió, en la qual hi havia representants de tots els estaments que formaren en la manifestació popular, va pujar a veure l'alcalde de R. O., senyor Vinyals, i el senyor Francesc Salas, regidor popular, li va traslladar les peticions dels manifestants. Després d'una certa resistència el senyor Vinyals s'avingué a redactar una nota que fou llegida des del balcó de la Casa de la Ciutat al poble que s'havia congregat al raval. Deia així:

«L'alcaldia, recollint els sentiments del poble de Tarrassa, telegrafiarà al ministre de la Governació sol·licitant la més ampla amnistia pels presos socials i polítics i la revisió del procés de Garraf.

L'alcaldia, si ha acceptat el càrrec de R. O., ho ha fet per la pau i l'harmonia entre els tarrassencs, però ofereix en nom propi i dels tinents d'alcalde posar a mans del governador els seus nomenaments per tal que així es pugui aconseguir la pacificació dels esperits tan esperada.»

Els manifestants es donaren per satisfets i es dissolgueren pacíficament.»

Els diaris barcelonins del dia dotze encapçalen les notes municipals amb els següents títol i subtítol:

Sis anys de Dictadura han augmentat la responsabilitat econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en 454 milions de pessetes!

A cada ciutadà, per Deutes de l'Estat, li corresponen pagar 874 pessetes; al barceloní, a més a més, li toquen 1.000 pessetes pel deute del seu Municipi.

Es veu que la gent «apolítica», quan els interessa economitzar i administrar (recordeu-vos d'allò tan gastat, *més administració i menys política*) ho fan tant bé, que no ho poden fer millor.

CALVARIS

Persona ben coneguda i reputada per les seves habilitats d'artista, Mossèn Jacint Costa, ens ha fet a mans un programa-invítació per a visitar unes artístiques Visions de la Passió de N. S. Jesucrist, que té instal·la-

des a la Parròquia de Vinyoles d'Orís sota el mecenatge dels Comtes de Lacàmbrà.

No és la primera vegada que ens ha passat per la pensa la idea de donar a conèixer a Olot les construccions de Calvaris, tan populars en la veïna plana vigatana; i sobre tot després dels èxits assolits en la construcció de Pessebres, dels paisatges de goig i de pau de Betlem, reproduir, en dies de dol, tot el panorama del Calvari, fer sentir, plastificant-la, tota la cruesa de la Passió en les petites dimensions amb que hem representat la naixença de Jesús, a l'ensems que faria palesa la inspiració i originalitat dels nostres artistes, seria bell coronament al Concurs de Pessebres que amb més èxit cada any venim organitzant.

Les VISIONS exhibides per Mossèn Costa a Vinyoles d'Orís són les següents:

- 1.ª Jesús contemplant Jerusalem, plora veient els càstigs que vindran damunt la Ciutat.
- 2.ª Jesús, en oració agònica dins l'Hort de Getsemani, és confortat per l'Àngel.
- 3.ª Jesús davant de Pilat, qui li fa preguntes sobre la seva missió i el seu reialme.
- 4.ª Pilat ordena que Jesús sia açotat.
- 5.ª Pilat presenta a Jesús en estat llastimós: «Ecce Homo».
- 6.ª Jesús portant la Creu, camí del Calvari, troba les pietoses dones i cau extenuat a terra.
- 7.ª Jesús, agonitzant, encomana la seva Mare al seu estimat deixeble Sant Joan Evangelista.
- 8.ª Maria abans de deixar Jesús en el sepulcre.
- 9.ª Triomf de Jesús Crucificat.

La «Confraria de Montserrat» posa en coneixement dels seus pessebristes aquesta bella exhibició de CALVARIS, per a fer-los-hi avinent que, si no pot ésser aquest any, en els anys a venir, es proposa estimular per la propaganda i per l'exemple l'estructuració d'artístics i devots CALVARIS en la nostra aimada ciutat.

Les Visions de la Passió, de Mossèn Costa, s'inauguraran demà, diumenge, a la Capella de la Colònia dels Comtes de Lacàmbrà, a les quatre de la tarda, amb una Conferència que donarà el doctor Feliu Tresserra, Pvre., i amb una Visió Sacro-Musical de Mossèn Lluís Romeu, a càrrec de l'Oratori «Adveniat Regnum Tuum» de la Catedral de Vic. Hom podrà visitar-les tots els dies festius, de dos quarts de quatre a les set de la tarda, fins al diumenge de Pasquetes.

**ESTEVE MOLAS, Clivillers 21,
casa on trobareu tota classe d'utensilis
de música**

Pròximament GASETA D'OLOT publicarà uns reportatges retrospectius interessantsíssims, sobre denúncies, empresonaments i exilis.

Què és el Caciquisme?

D'entre les malalties engendrades per l'ignorància—malalties morals—una de les que fa més mal als pobles és l'entronització del caciquisme.

Caciquisme vol dir la continuació del règim feudal, amb certs atenuants, però amb idèntiques maneres per manejar enginyosament a compàs de les conveniències i dels apetits d'un senyor determinat, totes les coses que es presentin, encara que siguin produint crescuts perjudicis al poble.

Per sostenir-se el caciquisme necessita uns quants satèlits, disposats a una constant adulació i a una submissió humillant, que, naturalment, frueixen o esperen fruir d'una recompensa—empleu, representació, etc.—com a premi al paper de comparses a que es veuen obligats, ben tristament, a representar. Aquests són, generalment, una genteta escullida entre els millorets de cada casa: gent que el treball els molesta, que la vida ordenada els hi fa por, o que han fet ja tots els oficis i s'han convençut que no eren bons per cap; tenen doncs, més de «panxistes» o «estómagos agradecidos» que no pas d'homes. Molts d'ells interpreten l'evangel·liari polític en una lluita de «matonisme» i si convé fan tota mena de trampes per a salvarguardar les espatilles i els interessos del Cacic. Coneixen bé tot el remat i tenen la mà trencada a organitzar homenatges i banquets a tot gas. Els trucs més gastats i grollers i la més llastimosa inèpcia, formen tots els seus arguments.

També disposa d'una xarxa d'amistats i recomanacions en els que manen.

Una de les feines a que es dedica el caciquisme amb més traça, és a burlar les lleis o a atenuar-les quan es tracta d'afavorir un amic, encara que hi hagi faltat descaradament, o a aplicar-les amb desmesurat rigor, imaginant-ne de noves si pel cas convé, quan cau a les seves mans un ciutadà que ha tingut prou cultura i prou dignitat per a no ajupir-se als seus capricis.

També solen usar de l'astúcia següent: fer detenir un innocent que no ha comès altre mal que no ésser a la llista de servents incondicionals, i després de marejar-lo i posar-li la por al cos, en combinació entre bastidors amb les autoritats, perdonar-li la vida i deixar-lo en llibertat, gràcies a les gestions, als esforços, a

les visites i a l'interès amb que fan veure que han obrat. Manera de comptar amb una víctima agraïda perquè no mogui mai més soroll i no pugui negar-se a donar-li el vot quan es presentin eleccions.

El senyor Cacic mai és home d'ideals ni s'ha donat un sol moment la pena de pensar quines són les millors formes polítiques per obtenir el benestar del poble; és incapaç de sostenir una discussió doctrinària defensant les tendències amb que disfressa el seu afany de dominar i el seu orgull de casta, estudiadament dissimulat per un caràcter franc, una simpatia atraient i una conversa paternal, alternada amb somriures i copets a l'espatlla o amb ressopons i copetes de cognag.

Tan manifesta és la manca de ideals en els cacics, que el que més procuren és que el poble no en tingui, perquè saben que amb un poble amb ideals no hi ha qui s'atreveixi a jugar-hi.

Perxò, quan venen canvis de governs i cauen del candeleró els senyors que fins aleshores havien tingut les riendes, els cacics procuren abstenir-se en absolut de fer manifestacions, i poc a poc, arrossegant-se com les serpetes, proven d'anar-se acostant cap a la gent del dia, per a poguer ésser aviat al costat dels que manen, encara que representin la més rotunda oposició als anteriors.

El fenòmen esmentat és una de les coses més xocants, més sainetesques i més ridícules en que cauen els cacics: saben mudar de color com ho fan certes bestioles.

Sempre, però, s'estintolen amb un argument que, per determinada gent sense capacitat ni sentit comú, adquireix cert valor. Enemics, pel compte que els hi té, de la cultura i dels ideals, ja que el que més els hi cal és que el poble sigui analfabet per a poguer-lo sotmetre amb més facilitat, s'afanyen a intervenir amb un interès desmesurat a les millores materials. Sempre hi ha un pont per fer o una carretera per a aprovar, i això va de primera per a enlluernar pagesos.

Quan, cinquanta anys enrera, Catalunya encara dormia com un soc davant moltes qüestions capitals, i eren facturats de Madrid estant, els diputats que havien de representar els respectius districtes a les Corts, i els fills, gendres, nebots i nets dels buròcrates, tenien acaparada la representació de districtes (que no

sabien ni on queien), es comprenia l'existència d'aquests agents que tenien a la seva mà els censos electorals per a estrafer la voluntat d'uns electors indiferents gairebé del tot. Aleshores era el temps de les vaques grasses. Rodríguez, Pérez i Sánchez, eren els diputats de Mataró, Manresa i Sabadell, comprant els vots si hi havia algun candidat de l'oposició o corrompent els adversaris, que, curts de gambals, queien rendits sols veient un cartutxo de plata. L'argument del pont i de la carretera ajudava en les manipulacions poc honestes de tota aquella colla de polítics professionals, i si el pont o la carretera arribaven a ésser fets i, per tant, a assegurar-los el districte per a una altra vegada, era senyal evident que la verdadera utilitat de la carretera o del pont no era sols per a passar-hi els carros i els pagesos que anaven a mercat: era que la subasta havia estat feta en forma tal, que havia servit de gran alivi econòmic al senyor diputat, bon amic sempre de l'empresari.

El pont o la carretera, pagat amb diners del poble, que era una cosa de dret a tenir-ho, servia per a endogalar, per a esclavitzar a aquell poble, agenollat sempre a tall de musulmà, a les plantes del cacic.

Però... ah! Ara parlàvem de cinquanta anys enrrera...

Hi han molts pobles, molts ciutadans, que encara avui, per covardia, per ignorància, per maldat o per conveniències inconfessables, encara viuen cinquanta anys enrrera i sense altre voluntat que la del «santón».

Es feina de tots anar-los despertant tant com es pugui. Aquestes reminiscències del feudalisme han de desaparèixer. Els pobles s'han d'engrandir amb el treball i amb la cultura i no amb el favoritisme i la submissió.

Sense portar a cap aquesta obra, tota redempció del poble corre el perill d'eternitzar-se.

Municipals

El dia 7 al vespre, l'Ajuntament celebrà sessió plenària de segona convocatòria, baix la presidència del senyor Tresserras i amb assistència dels regidors senyors Agustí, Tutau, Arau, Descals, Capdevila, Hostench i Puig.

Aprovada l'acta de l'anterior, es donà compte de les nou renúncies presentades per altres tants regidors designats per a formar el nou Consistori, les quals

després d'informades per la Comissió especial nomenada a l'efecte, s'acordà fossin remeses al senyor Governador per a la seva acceptació definitiva.

Acabada la sessió el senyor Capdevila pregà a la presidència es servís enviar un telegrama al President del Consell de Ministres, interessant fos ampliada l'amnistia a tots els presos político-socials i la revisió de determinats processos. Amb l'unànim assentiment de tots els reunits, l'alcalde prometé complimentar el prec.

Dimarts, a les sis de la tarda, la Comissió Municipal Permanent, celebrà sessió ordinària de primera convocatòria.

Després d'aprovarada l'acta de l'anterior, foren despatxats els assumptes que figuraven a l'ordre del dia i que eren un informe de Governació autoritzant al senyor Legares per a instal·lar motors i maquinària que fou aprovat; un altre de Foment donant permís al senyor Espunya per a fer obres al Mas Cadevall que també fou aprovat, i passà a Governació una sol·licitud del senyor Puig per a instal·lar un electro-motor, on serà informada.

N Ò T U L · L E S

RELIGIOSES

Van seguir amb força concurrència les funcions de Quaresma. Predica, amb bon zel i competència, Mossèn Joan Sans, missioner de Banyoles.

☩ Dilluns al matí va professar, al monestir de Religioses Clarisses de la Divina Providència, la novícia Sor Clara Maria de Jesús. L'apadrinaren els seus germans Josep i Maria Rosset, i predicà eloqüentment el P. Ricard d'Olot. Per molts anys.

Dr. J. M.ª Vayreda.—Metge

EX-INTERN DE L'HOSPITAL CLINIC DE BARCELONA

Visita: passeig de Blay 56, de 12 a 1 i de 7 a 8

Malalties de l'Estòmac i Pulmons.—Raigs X

Radiografia al domicili dels malalts.

D'ART

El nostre amic, l'excel·lent pintor V. Solé Jorba, avui dissabte, dia 15, inaugura una exposició de pintura a l'entitat «Societat Artística i Literària» de Mataró.

Aquesta exposició tindrà lloc a la «Sala Altavella». Segurs de la qualitat de la pintura d'En Solé, li augurem un èxit esclatant.

POLITIQUES

Ha estat cursat el següent telegrama:

«Excmo. Señor Presidente Consejo Ministros.—Madrid.—Nuestra confianza con sentimientos de paz y justicia adornan Vucencia, nos mueve a pedirle proceso Garraf.—«Centro Obrero», Presidente, Enri-

respetuosamente, en representació entidades y prensa local, active ampliación amnistia, incluyendo revisión que Boix; «Centro Fontanella», Esteban Serra; «Centro Católicos», Miguel Llosas; «Concentración Republicana», Ramón Aubert; «Juventud Tradicionalista», Luís Trayter; «Orfeo Popular Olotí», Ramón Moret; «Industria y Comercio», Francisco Ahumada; «Círculo Olotense», Fernando Casabó; «Unión Comercial», Joaquín Benet; «Federación Patronal», Benito Ras; «Olot Futbol Club», Hermenegildo Danés; «Olot Club», Ramón Sacrest; «Ateneo Obrero», José Vila; «El Deber», Buenaventura Subirás; «Acció Ciutadana», Antonio Dot; «Motor Club Olot», Cándido Vinyeta; «Cámara Propiedad», Luís Mir; «Gasetta d'Olot», Pedro Aubert; «Sindicato Agrícola», Ramón Pujolar; «La Tradició Catalana», Ignasi Casas.

☘ Les dones olotines han correspost, tal com ja ens pensàvem, en signar els plecs on es demana al govern l'ampliació de l'amnistia i la revisió del procés de Garraf. GASETA D'OLOT se'n felicita.

☘ Ha produït molt mal efecte la notícia publicada en els diaris respecte les condicions en que es troba Jaume Compte en la Presó Model des de fa onze mesos, i que ha motivat que se'n fes ressó el digníssim President de la Diputació Provincial de Barcelona senyor Maluquer, en l'entrevista que tingué amb el general Berenguer.

A Jaume Compte se'l té incomunicat i darrerament el Directori el condemnà a completa incomunicació i a un dia de ranxo i un dia de pa i aigua, traient-li la màrrega de la cel·la i deixant-li vestir solament el vestit de presidari sense cap abric. A més se li ha prohibit tota lectura i fins el dret d'escriure en absolut.

Sembla, a darrera hora, que Compte ha estat traslladat al Dueso.

Savó Chimbo: Es el que renta més i es gasta menys.

DE SOCIETAT

Per al jove industrial En Narcís Agustí i Vergés ha estat demanada la ma de la distingida senyoreta Maria del Carme Prat i Moliner, filla del respectable industrial i propietari, senyor Francesc Prat i Gabarrou. Enhorabona.

☘ GASETA D'OLOT saluda atentament i es complau en publicar els noms de les distingides senyoretetes de la nostra ciutat, que tant desinteressadament han treballat per la campanya pro-amplia amnistia:

Mercè Sacrest, Concepció Sacrest, Ramona Forga, Josefa Giralt, Lluisa Agustí, Andreua Rodes, Dolors Calm, Maria Sala, Montserrat Casadella i Montserrat Fontfreda.

☘ Ens comuniquen de Girona que el Foment de la Sardana d'aquella ciutat ha obert una subscripció a favor de la vídua i fill de Martí Vilanova, de Figueres, traspassat fa poc en l'exili.

Electricitat Médica Cures per diatèrnia, sol d'altura, etc.—Raigs X.
GASSIOT Plaça de l'Estel (Pla de Llacs) entrada per l'avinguda Paluzie.

ESPECTACLES

Diumenge passat, en el «Centre Obrero», tingué lloc la representació de l'obra «La Tosca».

Per a demà s'hi anuncien les obres: «Un fill del poble» i «Un beneït del cabàs».

Trobem molt estrany que els programes anunciant les funcions d'aquest Centre, no estiguin redactats en català. Ens permetem advertir a la Junta que va una mica endarrera d'osques, ja que els obrers catalans de per tot arreu troben *demodé* l'emprar altre idioma que el seu per fer-se entendre. La setmana passada, referint-se a un obrer per un cas semblant, deia GASETA D'OLOT que els demòcrates han d'ésser-ho sempre.

Savó Chimbo: Demaneu-lo a tots els Establiments.

☘ Demà diumenge, en el «Casal Marià» es posarà en escena l'obra en tres actes de Mossèn Francesc Gay, *La misèria del diner* i la sarsuela a tota orquestra, *L'allotjat*.

L'èxit que obtingué l'obra de Mossèn Gay i l'acurada interpretació que hi donà el distingit grup d'aficionats, el dia de la seva estrena, fa preveure que hi haurà un ple a vessar.

La part musical correrà a càrrec de l'aplaudida orquestra «La Principal Olotina».

☘ Demà, a dos quarts de sis de la tarda, tal com anunciàvem en el número anterior, el quadre d'aficionats de l'«Orfeo Popular Olotí», posarà en escena la darrera obra d'En Gomis Sentís «El Rodamón».

☘ Per el dia de Sant Josep s'anuncien grans balls en les societats «Industria i Comerç», «Centre Fontanella» i «Centre Obrero».

☘ El chor «La Estrella» està assajant amb gran activitat, per a sortir la vigília de Pasqua a cantar les caramelles.

☘ De la cobla-orquestra «La Principal Olotina» rebem una tarja, impresa amb gust, en la que s'ofereix per a sardanes, concerts, balls, etc., i fa avinent que, comptant amb professors de saxofon i jazz, l'orquestra pot ésser variada per orquestrina, sempre que la part contractant ho reclami.

☘ Diumenge passat tingué lloc el primer dels concerts anunciats per a les festes de la Quaresma en el «Cafè Esport», a càrrec del «Tercet Casanovas», obtenint un sorollós èxit i mereixent unànims aplaudiments de l'extraordinària concurrència, veient-se obligats a repetir la última peça.

Felicitem als components del tercet, per l'acurada interpretació, així com al senyor Vinaixa, organitzador de dits concerts.

VARIES

El passat diumenge foren detinguts dos forasters que anaven en companyia d'una senyora, oferint màquines multicopistes de les que cobraven a la bestreta cinquanta pessetes i no es cuidaven mai de fer les remeses dels encàrrecs. Sembla que feien negoci net, ja que acostumaven a traslladar-se d'una població a

l'altra sense pagar les fondes on s'hostatjaven, però no els han durat gaire les gungues.

☼☼☼ A la fàbrica Masllorens, de Sant Joan les Fonts, divendres de la setmana passada s'encengué el *diabre*, la qual cosa motivà un petit foc, dominat sense dificultats.

☼☼☼ S'ha exposat a l'aparador de l'acreditada casa Munteis, una magnífica làmpara de ferro forjat, obra de Lluís Nebot, construïda als tallers Plantalech.

CONSULTORI- JUBERT MÉDIC-QUIRÚRGIC

Malalties de les criatures.

Malalties de la pell.

Cirurgia infantil.—Cirurgia dels ossos.

Diagnòstics.

Traslladat: Plaça Constitució, 7, prals.-GIRONA

☼☼☼ Per inaugurar el *Laboratori Fotogràfic* que ha posat a disposició dels aficionats, el senyor Emeteri Vélez, organitza un petit *Concurs-Exposició*, primer d'una sèrie que organitzarà; les bases del qual són les següents:

1.ª Es concediran tres premis en metàl·lic: un de 25 pessetes, un de 10 pessetes i un de 5 pessetes.

2.ª Hi podran concórrer tots els aficionats d'Olot.

3.ª a) Els treballs hauran d'ésser originals.

b) Les dimensions a lliure elecció del concursant

c) Podran presentar tantes fotos com creguin convenient.

d) Podran ésser fetes amb qualsevol procediment.

e) Les proves aniran amb cartulina o bé dintre un marc.

4.ª Els treballs hauran d'ésser lliurats en el domicili de N.É. Vélez, Plaça Clarà, 12, 2on., per tot el dia 15 d'Abril del corrent any.

5.ª Les fotos portaran un lema i a dintre el nom i domicili de l'autor.

6.ª a) Les fotos que hagin sigut premiades en concursos o exposicions no tindran dret als premis.

b) Seran preferides les que no hagin sigut mai exposades.

c) També seran preferides les de caràcter artístic, qualsevol que sigui el tema.

7.ª El fall del Jurat serà inapel·lable.

8.ª De totes les obres rebudes se'n farà una Exposició i el fall es farà públic dintre els quatre primers dies d'ésser oberta.

9.ª Per la premsa local es farà saber els senyors que compendran el Jurat.

10. Les fotos premiades quedaran en poder del senyor Vélez.

SAVÓ CHIMBO: Es el més econòmic, i per tant el que vol tothom.

☼☼☼ Han estat nomenats mestres interins: de Miéres, Teodor Cisneros; de Les Planes, Josep Bosch; de Montagut, Maria Vilarrúbia, i de Sant Privat, Carlota Ramírez.

☼☼☼ Demà, diumenge, sols estaran obertes les farmàcies Llach i Bolós, i dimecres, dia 19, les dels senyors Ros i Fajula.

☼☼☼ Demà estaran oberts els estancs n.º 2, del Passeig de Blay; n.º 3, del carrer de Sant Rafel, i n.º 5, del carrer de la Proa.

☼☼☼ Ha estat uns dies en la nostra ciutat el nostre distingit amic i excel·lent pintor N'Ignasi Mallol.

Des d'aquestes pàgines ens plau saludar-lo novament.

☼☼☼ En una baralla sostinguda a Beuda pels veïns Antoni Momplet i Joan Auladell, aquest últim va resultar ferit. El primer fou detingut i posat a la disposició del jutge.

☼☼☼ Francesc Mas, de Sant Feliu de Pallarols, ha estat denunciat per haver tallat arbres de la propietat de Dolors Moreno.

☼☼☼ Hem rebut un comunicat de l'Alcaldia sobre el permís demanat pel senyor Puig Trasfi, per a instal·lar un motor a la casa n.º 8 del carrer de la Verge del Portal, advertint als veïns perjudicats que poden presentar les seves reclamacions, durant el plaç de quinze dies, a la Secretaria de l'Ajuntament.

EN E. VELEZ

Te el gust d'oferir el seu nou domicili i laboratori per a tota mena de treballs per a aficionats, amb la màxima qualitat i mínim preu.

Excursions, Banquets, Festes, Festes Religioses, etc.

Plaça Clarà, 12, 2

OBITUARI

A Bescanó ha mort exemplarment el senyor Gaietà Capella, pare del zelós i intel·ligent vicari d'aquesta parròquia, Mossèn Gregori Capella, al qual acompanyem en la seva justa pena.

☼☼☼ A Girona, i a edat molt avançada, ha mort tan cristianament com havia viscut, el respectable pare del doctor Lluís Puigmitjà, digníssim Rector de Sant Feliu d'aquella ciutat i benivolgut compatriota nostre. A ell i a tota la família, els fem present el nostre condol més sentit.

Redacció i administració: Carrer Nou de Sant Antoni, 7.

**Preus de subscripció: Un any, 7'50 pessetes
Número solt, 0'15 pessetes.**

Imp. de Pere Aubert, Nou de Sant Antoni 7.—Olot

Esportives

Olrot F. C., 6. - Orfeó Popular Olrot, 1

El primer partit corresponent al Campionat Local, jugat entre l'Orfeó i l'Olrot, va ésser d'un franc domini per part d'aquest, sobressortint d'una manera molt remarcable els novells jugadors, Pau II, Corominas, Pau I, Picola i Puig.

De l'equip de l'Orfeó ens agradà En Curós jugant de mig-centre, no poguent-ho dir així del porter.

L'Oró féu un arbitratge imparcial.

= Per a demà està anunciat l'«Argenton F. C.» que, segons referències, és un bon equip.

= El proper dimecres, festa de Sant Josep, tindrà lloc el segon partit de Torneig, corresponent jugar als equips «Indústria i Comerç» i «Centre Fontanella».

PLUVIOMETRIA

ANY 1929		ANY 1930	
MARÇ			
DIES	PLUJA	DIES	PLUJA
3	0'3	3	52'4
4	0'0	4	3'4
5	0'0	5	0'0
6	4'8	6	0'0
7	0'0	7	0'0
8	0'0	8	0'0
9	0'0	9	0'0

TERMOMETRIA

MARÇ		
DIES	MÀXIMA	MÍNIMA
3	8	3'0 sobre
4	13	2'0 »
5	14	0'2 sota
6	16	0'0
7	18	1'0 sobre
8	16	0'0
9	15	0'7

SANTORAL

Diumenge, *II de Quaresma*, 16. Sant Heribert, b.

Dilluns, 17. Sant Patrici, b. patró d'Irlanda, i Sant Josep d'Arimatea, cfr.

Dimarts, 18. Sant Ciril, b. de Jerusalem, dr. i cf. i el Beat Salvador d'Horta, franciscà, català.

Dimecres, 19. Sant Josep, Espòs de Maria. *Dejuni. Festa de precepte.*

Dijous, 20. Sant Anicet, b.

Divendres, 21. Sant Benet, abat i fundador dels benedictins. *Dejuni i abstinència de carn.*

Dissabte, 22. Santa Caterina de Gènova, vda. *Dejuni.*

FUNCIONS RELIGIOSES PRINCIPALS

Quaranta Hores. Segueixen a l'Església Parroquial, amb Exposició els dies de festa de dos quarts de quatre a dos quarts de vuit, i els feiners de les cinc a les set.

Església Parroquial. Diumenge, a tres quarts de quatre, Exposició de S. D. M., trisagi i sermó de Quaresma. Dimarts i dijous, a les set del vespre, rosari i sermó. Divendres, a la mateixa hora, rosari i Via-Crucis.

P. P. Caputxins. Dissabte, a les set, Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, amb plàtica.

Impremta de Pere Aubert. Olrot

CAFE ESPORT

tots els dies festius al matí d'onze a uua es donarà un concert-vermouth a càrrec del

Trio Casanovas

integrat per

MARCEL RIBAS (Piano)

F. CASANOVAS (Violí)

ALFRED BLANCO

(Viol-loncel).

Gran assortit en
ESTAMPES
de

Primera Comunió
en la

IMPRENTA

AUBERT

Superior 35.—OLOTT

BANC DE CATALUNYA

Sucursal d'Olot

Sant Rafel, 24

Compra i Venda de Valors — Descompte de Cupons — Canvis de Monedes — Girs i Lletres de Crèdit per Espanya i Extranjer — Negociació de Lletres — Suscripcions a Emprèstits — Comptes corrents en Moneda nacional i estrangera — Valors en Custòdia — Prèstecs en garantia de valors, etc.

Caixa d'Estalvis—En llibretes fins a 10'000 Ptes.—Interessos al 4% anual

Negociem els cupons: Obligacions Companyia General de Ferrocarrils Catalans 6 per cent venciment 1er Gener i 15 Febrer 1929 i els dels Deutes Estat i Caixa Ferroviària venciment 1er d'Abril proper.

EL DE MÉS RENDIMENT

EL MÉS BÒ

I EL MÉS ECONOMIC

DE VENTA EN TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS

DEL 8 AL 20 DE MARÇ

visiti les exposicions de
mobles de

Les Tres Portes

Tenim exposat un Dormitori
d'estil modern

digne d'èsser examinat,
és lo més perfecte i atrevit
que s'ha fet en mobles.

Les Tres Portes

Hospici 9, — OLOT